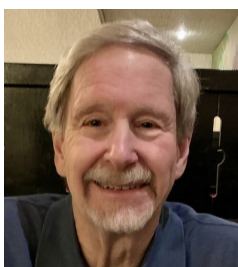

<https://www.jonathanbrentner.com/https/jonathan-brentner-g8fgsquarespace.com/config/2021/7/5/the-unbiblical-basis-of-amillennialism>

AMILLENIALISMIN EPÄRAAMATULLINEN POHJA

THE UNBIBLICAL BASIS OF AMILLENIALISM

By Jonathan Brentner, July 6, 2021

(Amillennialismi = oppi, että kirjaimellista 1000-vuotista valtakuntaa ei ole. Suom.huom.)

Tiedän, että otsikkoni kuulostaa hieman teologiselta. Miksi edes ottaa esiin amillennialismin aihetta?

Teen niin, koska nykyään hyvin monet pastorit kannattavat tämän väärän opetuksen jotakin muotoa, joka kieltää profetoidun Israelin valtakunnan ennallistamisen sekä Raamatun lupauksen Jeesuksen tuhatvuotisesta hallinnasta ennen ikuista tilaa.

Amillennialismi hallitsi kirkkoa keskiajalla ja jatkui kauan uskonpuhdistuksen jälkeen. Syynä tähän on kolme tekijää, jotka ruokkivat tätä opetusta yli tuhannen vuoden ajan ja pysyvät paikallaan edelleen ainakin jossakin määrin.

Uskomme kannalta on tärkeää, että ymmärrämme amillennialismin harhautuneen perustuksen, jotta voimme tunnistaa virheen ja puolustaa Raamatun eheyttä, kun muut pyrkivät johtamaan meidät harhaan.

ALLEGORIA (VERTAUSKUVALLISTAMINEN)

Ilman Raamatun allegorisoimista amillennialismia ei olisi olemassa. Sen sijaan, että tulkitsisivat profetiaa raamatullisen kirjoittajan tarkoituksen mukaisesti, ne, jotka soveltavat tätä menetelmää

profetiaan jälkiasentavat (retrofit) Raamatun teksteihin sellaisia merkityksiä, jotka eivät vastaa kirjoittajien sanoja eikä tarkoitusta.

Raamatun tekstien allegorisoimisen aloitti Filon, Aleksandrian juutalainen, joka eli Kristuksen aikana. Hän ihaili kreikkalaista filosofiaa ja käytti allegoriaa keinona tehdä Vanha Testamentti hyväksyttäväksi kreikkalaisille.

Toisella vuosisadalla jKr. Klemens ja Origenes omaksuivat Filonin allegorisen lähestymistavan Jumalan Sanaan. Klemens (AD 150--215) ”omaksui kreikkalaisen filosofian ja väitti, että Raamattu on ymmärrettävä allegorisesti, jottei se olisi ristiriidassa itsensä kanssa.” [1] Origenes (AD 185-254) käytti allegoriaa saadakseen Raamatun profetian vastaamaan Platonin dualismia, joka väitti, että vain hengellinen, aineeton maailma on hyvä.

Vuonna 325 jKr. kokoontunut Nikean kirkolliskokous tuomitsi Origenesin opetukset ja vahvisti Ilmestyskirjan paikan Uudessa Testamentissa suorassa ristiriidassa sen kanssa, että Origenes hylkäsi Jeesuksen tuhatvuotisen hallinnan, kuten Ilm. 20:1-10 kuvailee.[1]

Viidennen vuosisadan alussa paljon etevämpi teologi nimeltä Augustinus käytti Origenesin allegorista lähestymistapaa Raamatun profetiaan ja ohjasi kirkon pois sen premillennialiselta perustukselta amillennialismin hyväksi. Keskiajalla teologit ulottivat Augustinuksen profeetallisten tekstien allegorisoimisen Uuden Testamentin kohtiin, mikä johti uskon kautta vanhurskauttamisen opin saastumiseen.

Näemme tämän saman mallin toteutuvan nytkin; ajan mittaan Raamatun profetian allegorisoiminen johtaa aina evankeliumin puhtauden menettämiseen ja moraalittomien kulttuurillisten käytösmallien hyväksymiseen. Allegoria ei koskaan jää rajoitetuksi Raamatun profeetallisiin kohtiin; se aina leviää. Aina.

RAAMATULLINEN VASTAUS: SANAT OVAT TÄRKEITÄ

Sanat ovat tärkeitä Raamatussa.

Huomaa apostoli Pietarin sanat 2.Piet. 1: 20–21: ”. . . ja tietäkää ennen kaikkea se, ettei yksikään Raamatun profetia ole kenenkään omin neuvoin selitettävissä; sillä ei koskaan ole mitään profetiaa tuotu esiin ihmisen tahdosta, vaan Pyhän Hengen johtamina ihmiset ovat puhuneet sen, minkä saivat Jumalalta.” Aivan kuten muinaiset profeetat eivät puhuneet omasta ymmärryksestään, niin samalla tavalla mekään emme saa soveltaa omia yksityisiä ”tulkintojamme” siihen, mitä he kirjoittivat; meidän on annettava sanojen puhua puolestaan.

Kreikan sana ”puhuneet” jakeessa 21 on *laleo*. Trench sanoo kirjassaan *Synonyms of the New Testament (Uuden testamentin synonyymit)*, että tämän verbin ”silmiinpistävä merkitys” on se tosiasia, että puhutaan johdonmukaisesti. . . se on lausutut sanat vastaavat järkeviä

ajatuksia . . ."[iii] Raamatun profeetat sekä Vanhassa että Uudessa Testamentissa ilmaisivat totuuksia sanoin, kun Jumala vaikutti heissä Pyhän Hengen kautta (ks. myös 2.Tim. 3:16; Snl. 2:6).

Raamatun kirjoittajat käyttivät kyllä symboliikkaa ja kielikuvia, mutta he tekivät niin tavalla, joka oli selvää tekstin normaalista ymmärtämisestä. Emme saa poiketa siitä, mitä Raamatun profetian kirjoittajat tarkoittivat välittää meille kirjoittamisensa aikaan. Meillä ei ole oikeutta vapaasti tulkita Raamattua, varsinkaan Ilmestyskirjaa, tavalla, joka ei ole yhdenmukainen sivulla olevien sanojen kanssa, kuten monet pastorit tekevät tänä päivänä, (katso aikaisempi postini tästä asiasta).

PLATONISMI

Raamatun allegorisoiminen alkoi tarkoituksena tehdä kreikkalainen filosofia yhteensopivaksi Vanhan Testamentin kanssa. Sellaiset teologit kuin Origenes käyttivät sitä Millenniumin fyysisten siunausten vähättelemiseksi, että se mukautuisi Platonin opetukseen, että kaikki aine oli paha.

Vaikka Augustinus useimmissa kysymyksissä väitti olevansa eri mieltä Platonin kanssa, hän kuitenkin sisällytti filosofin epäraamatullisen maailmankuvan teologiaan. Hän totesi, että Millennium "ei olisi hänelle vastenmielinen", jos jotenkin "sen luonne olisi enemmän hengellinen kuin fyysinen". [iv] Hän vastusti ajatuksia "lihallisista juhla-aterioista", jotka hän kuvitteli osaksi tällaista valtakuntaa.[v]

Augustinuksen perustelut hylätä premillennialismi, joka vallitsi kirkon ensimmäisten kolmen vuosisadan ajan, tuli Platonilta, ei Raamatusta.

Vaikka uskonpuhdistajat hylkäsivät tiukasti allegorian käytön Raamatun tulkinnassa, he säilyttivät sen Raamatun profetioiden suhteen ja jatkoivat siten pimeään keskiajan amillennialismia. Tärkein syy tähän oli Platonin pysyvä vaikutus sellaisiin uudistajiin kuin Calvin ja Luther.

E.J.Hutchinson artikkelissaan *Calvin's Plato* mainitsee useita Jean Calvin'in viittauksia Platoniin. Hän tiivistää havaintonsa näillä sanoilla: "Lopuksi todettakoon, että Calvin käyttää säännöllisesti Platonin filosofiaa sekä filosofisessa että teologisessa kontekstissa. Kaukana siitä, että se olisi pelkästään silmänlumetta hän usein löytää Platonissa väittelynhaluisten liittolaisen tuonaikaisia vastustajiaan vastaan. Toisin sanoen Platon oli Calvinille elävä totuuden lähde." [vi]

Calvin'in suhde Platoniin oli avainasemassa hänen jatkaessaan allegorian käyttämistä tulkitessaan uudelleen Raamatun lupauksia koskien tulevaa valtakunnan palauttamista Israelille. Hänen kommenttinsa koskien opetuslasten kysymystä Israelin tulevaisuudesta kohdassa Apt. 1:6 heijastavat selvästi Augustinuksen platonilaista vastenmielisyyttä "lihallisuuteen", jonka hän näki Millenniumin yhtenä puolena.

Martti Luther, entinen munkki, joka kuului kerran Augustinolaiseen järjestykseen, ei myöskään irtautunut Augustinuksen platonismista koskien tulevaisuuden asioita. Vaikka ei yhtä ilmeisesti kuin Jean Calvin, Luther kuitenkin suuresti arvosti Platonia.

Keskeinen motivoiva voima amillennialismin kestävyydelle Augustinuksen ajasta nykyaikaan on järjestäytyneen kirkon pitkäaikainen mieltymys Platonin dualismiin.

RAAMATULLINEN VASTAUS: JUMALA LOI AINEELLISEN MAAILMAN

Raamattu kumoo ehdottomasti Platonin dualismin. Kautta koko 1.Moos. 1. luvun Jumala tekee ylenmäärin selväksi, että hänen luomansa aineellinen maailma oli ”hyvä”.

Paavali kirjoitti nämä sanat jakeessa 1.Tim. 6:17: *”Kehoita niitä, jotka nykyisessä maailmanajassa ovat rikkaita, etteivät ylpeilisi eivätkä panisi toivoansa epävarmaan rikkauteen, vaan Jumalaan, joka runsaasti antaa meille kaikkea nautittavaksemme.”* Herran tarkoitus on, että nautimme hyvistä lahjoista, joita hän antaa meille ja joihin sisältyy varmasti aineellisia etuja ja maallisia nautintoja. Hän siunaa meitä sekä hengellisesti että fyysisesti tässä elämässä, joka on vain esimakua siitä ystävällisyydestä, jota Jumala osoittaa meille kautta iankaikkisuuden. (Ef. 2: 7).

Ajattele Psalmin sanoja: *”Sinä neuvot minulle elämän tien; ylenpalttisesti on iloa sinun kasvojesi edessä, ihanuutta (KJV: pleasures) sinun oikeassa kädessäsi iankaikkisesti (Ps. 16:11).* Jopa kirjoittaessani tämän jakeen sanoja, tunsin kirkkoon vaikuttavan platonisen vaikutuksen, joka vihjasi minulle, että ”nautintojen” merkitys ei todella ole, mitä siinä sanotaan. Raamattu kuitenkin sanoo, että Herran lunastamat voivat odottaa ihmeellistä ja täydellistä ikuisuutta, johon sisältyy monia fyysisiä nautintoja (pleasures).

Jos Herra sanoo, että me juhlimme Karitsan hääateriaalla, niin miksi kenenkään tulisi pitää sitä lihallisena tai syntisenä; sehän on naurettavaa.

ANTI-SEMITISMI

Törmäsin antisemitismiin profetialuokalla, jota opetin muutama vuosi sitten. Mies, joka usein vastusti opetustani, kannatti amillennialismin suosittua preterismiksi kutsuttua variaatiota, joka opettaa, että Jeesus palasi maan päälle vuonna 70 AD ja toteutti suurimman osan, ellei kaikki, tulevaisuutta koskevista Raamatun profetioista. Vasta tunnin lopussa huomasin, että hänen vihansa juutalaisia kohtaan lepäsi hänen väärin uskomustensa juuressa.

Antisemitismi oli yksi tekijä Augustinuksen amillennialismissa ja se auttaa myös selittämään, miksi uskonpuhdistajat eivät laajentaneet kirjaimellista lähestymistapaansa koskemaan Raamatun kohtia, jotka opettavat Israelin valtakunnan ennallistamista tulevaisuudessa. Sekä Calvin että Luther säilyttivät antisemitismin, joka vallitsi kirkkoa pimeällä keskiajalla, mikä auttoi pitämään amillennialismin paikallaan uskonpuhdistuksen aikana ja sen jälkeen.

Amillennialismin palattua moniin evankelikaalisiin kirkkoihin menneiden 25 vuoden aikana antisemitismi on myös pintautunut uudelleen, mikä näkyy kristillisen palestinianismin (Christian

Palestinianism) kuten myös nykyisten antisiiionististen liikkeiden kasvavana suosiona. Mitä kauemmaksi kirkko ajautuu premillennialismista, sitä enemmän se altistuu epäraamatulliselle näkemykselle Israelin oikeudesta luvattuun maahan.

Saanan sanoa selvästi: *En sano, että ne, jotka nyt opettavat, että nykyinen Israelin kansa on vain historiallinen poikkeus, olisivat antisemitistisiä, en ollenkaan.*

Sellainen rasismi on kuitenkin historiallisesti ollut yksi kolmesta amillennialismin perustuksesta ja tämän opetuksen elpyminen selittää ainakin osittain nopean vihamielisyyden kasvun Israelia ja juutalaisia kohtaan jopa kirkoissa, jotka väittävät uskovansa Raamattuun.

RAAMATULLINEN VASTAUS: MAA KUULUU ISRAELILLE

Luvattu Maa kuuluu Israelille.

Psalmi 105: 8-11 kertoo meille, että Jumalan liitto patriarkkojen kanssa maata koskien on "iankaikkinen liitto". Vaikka Israelin nautintaoikeus maahan on riippunut sen kuuliaisuudesta, Herra lupasi ilman mitään ehtoja, että maa kuuluu heille aina. Emme ole vielä tulleet "iankaikkisen" loppuun, joten liitto maasta pysyy voimassa.

Jälkiasentamatta VT:n profeettoja allegorian verhon alle Jesajan, Jeremian, Hesekielin ja Sakarjan sanoja ei voi lukea tunnistamatta Herran tarkoitusta jonakin päivänä tulevaisuudessa palauttaa kunniakas valtakunta Israelille. Jos Raamatun sanat tarkoittavat, mitä sanovat ja nehen tarkoittavat, niin Jumala tulee pitämään kaikki lupauksensa Jaakobin jälkeläisille.

Mikä tahansa viha tiettyä rotua tai ihmisryhmää kohtaan on paha; se on jotakin, jota Jumala vihaa. Antisemitismi vakiintuneessa kirkossa pimeällä keskiajalla Augustinuksen amillennialismin ruokkimana johti vuosisatoja kestäneeseen murhaavaan vihaan juutalaisia kohtaan.

JOHTOPÄÄTÖS

Amillennialismi heräsi eloon Augustinuksen johdolla ja kukoisti pimeällä keskiajalla, koska hän popularisoi Raamatun allegorisoimisen sovittaakseen Raamatun profetian Platonin opetukseen ja hänen juutalaisvihaansa.

Nämä samat kolme tekijää voimaansivat amillennialismia koko pimeän keskiajan, ruokkivat sitä ja toivat läpi uskonpuhdistuksen ja tänä päivänä edistävät vaihtelevassa määrin sen ylläpitämistä ja kasvavaa suosiota monissa kirkoissa.

Augustinuksen ajoista lähtien amillennialismi on aiheuttanut katastrofaalisia seurauksia seurakunnassa ja sen ulkopuolella

ja heikentää edelleen Raamatun uskottavuutta kirkoissa, joissa se on ollut opetuksen tukipylväs useita vuosia. Kohdan Mt. 7:15-20 sanat tulevat mieleen:

Kavahtakaa vääriä profeettoja, jotka tulevat teidän luoksenne lammastenvaatteissa, mutta sisältä ovat raatelevaisia susia. Heidän hedelmistään te tunnette heidät. Eihän orjantappuroista koota viinirypäleitä eikä ohdakkeista viikunoita? Näin jokainen hyvä puu tekee hyviä hedelmiä, mutta huono puu tekee pahoja hedelmiä. Ei saata hyvä puu kasvaa pahoja hedelmiä eikä huono puu kasvaa hyviä hedelmiä. Jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja heitetään tuleen. Niin te siis tunnette heidät heidän hedelmistään.

Note: Please consider signing up for my newsletter on the home page of my website at <https://www.jonathanbrentner.com/>. It will greatly help me in reaching more people. Thanks!

[i] Randy Alcorn, Heaven (Carol Stream: Tyndale House Publishers, 2004), p. 477.

[ii] Grant R., Triumphant Return: The Coming Kingdom of God (Colorado Springs: Waterbrook Press, 2001), p. 127.

[iii] Richard C. Trench, Synonyms of the New Testament (Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1975), p. 287).

[iv] Allen, D. Matthew, Theology Adrift: The Early Church Fathers and Their Views of Eschatology, A paper published on the Bible.org website, Chapter Five

[v] Ibid.

[vi] E. J. Hutchinson, in his article Calvin's Plato, on The Calvinist International website: <https://calvinistinternational.com/2017/08/07/calvins-plato/>

[vii] See Eric Parker, The Platonism of Martin Luther, on The Calvinist International website: <https://calvinistinternational.com/2013/05/20/the-platonism-of-martin-luther/>